

OBECNÍ ZPRAVODAJ

VYDÁVÁ ZASTUPITELSTVO OBCE ŽATČANY

Červenec 2005

Zaplavená pole u hřiště - březen 2005

Foto: Libor Jaroš

Vážení spoluobčané,
uplynula již celá polovina roku 2005 a školáci tráví zasloužené prázdniny. Prožíváme období velkých změn počasí; poměrně vlhké a chladné jarní období vystřídaly vysoké teploty, které se střídají s častými vydatnými dešti. Na polích vyrostla nadějně bohatá úroda. Každý, kdo má doma bazén, měl v poslední době možnost jeho osvěžujících vod v plném rozsahu využít.

Ve druhém čtvrtletí roku došlo v obci k několika významným změnám. Byl dokončen a odhalen Památník obětem válek, který se stal nedílnou součástí Návsi. Novou ředitelkou Základní školy Žatčany byla konkurzním řízením vybrána paní Mgr. Monika Opavská z Brna. Na oslavách tradičních hodů byly v plné kráse předvedeny obnovené žatčanské kroje.

Pro zkrášlení obce bylo vykonáno hodně práce, a to jak při údržbě domovních předzahrádek, tak i při opravách rodinných domů. V závěru pololetí je obec plná svěží zeleně a zpestřena barevnou směsí květů. Za Vaši denní péči a práci Vám děkuji.

Výstavba kanalizace je zatím na mrtvém bodě. Další jednání rady fondu, která přiděluje obcím dotace, se uskuteční až v říjnu. I přes toto zpoždění jsou naše očekávání optimistická, a jsme připraveni ještě i na podzim začít.

Ing. Oldřich Zapoměl, starosta obce

Ze zastupitelstva obce

30. zasedání dne 13. 4. 2005

- schválena obecně závazná vyhláška 1/2005 Požární řád obce
- schválení rozpočtových opatření č. 2
- předsedové výborů a komisí podali zprávy o činnosti za uplynulé období
- projednání programu při odhalení Památníku obětem válek; slavnostní odhalení památníku se uskuteční v neděli 8. května v 15,45 h.
- schváleno podání žádosti o podporu z JMK na pořízení Územního plánu obce
- starosta obce podal na Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových žádost o bezúplatný převod pozemku p. č. 759 (kolem samoobsluhy) obci Žatčany, který byl až do doby výstavby prodejny historickým majetkem obce
- konkurz na výběr nového ředitele/ky ZŠ byl zveřejněn, podání přihlášek zájemců končí v pátek 15. 4. 2005
- projednány termíny sběru jednotlivých složek jiných a nebezpečných odpadů
- Vlivem tání sněhu se zvýšil průtok vody v korytě Litavy (Cezavy) a dne 17. 3. 2005 dosáhl na vodoměru v Újezdě u Brna výšky 250 cm, tj. podle Povodňového řádu obce stav bdělosti. Zvýšený průtok trval celkem 3 dny, ráno 20. 3. byl naměřen pokles – 75 cm. Dlouhodobá voda zaplavila biokoridor, hřiště a pole pod Koutem, obytná zóna obce nebyla ohrožena. Za tři dny proteklo kolem obce asi 2 miliony m³ vody.
- Státní fond životního prostředí bude naši žádost o dotaci na kanalizaci projednávat na příštím zasedání. Obec je připravena do začátku stavby vložit

celou sumu vlastních prostředků, které jsou v žádosti vypočteny. Rada fondu je o naší investici informována a při dalším jednání z toho bude vycházet při rozhodování.

31. zasedání dne 11. 5. 2005

- projednán závěrečný účet obce za rok 2004; účet byl zveřejněn na úřední desce – bez připomínek občanů, projednán ve finančním výboru, ověřen auditorem a schválen bez závad všemi členy ZO
- starosta předložil zprávu o průběhu konkurzního řízení na obsazení místa ředitele/ky ZŠ Žatčany; přihlásili se 3 zájemci. Konkurz se uskuteční 18. 5. 2005.
- Slavnost odhalení Památníku obětem válek proběhla podle připraveného programu. Zastupitelstvo obce děkuje všem občanům a hostům za účast a paní Karle Jarošové za přípravu a řízení průběhu oslavy.
- Obnova žatčanských krojů se dokončuje. První představení se konalo dne 8. 5. 2005, v hodovém průvodě dne 22. 5. 2005 půjdou v nových krojích všichni stárci. Kroje jsou určeny pouze pro použití v Žatčanech, do jiných vesnic se půjčovat nebudou.
- schválení rozpočtových opatření č. 3
- Na modernizaci vybavení školní kuchyně v MŠ jsme dostali od Jiho-moravského kraje dotaci 190 tis. Kč, náklady na obnovu zařízení kuchyně však budou 450 tis. Kč.
- schválení převodu vypracované studie ozelenění krajiny z majetku obce na

členské obce region Cezava; studie byla pořízena přes naši obec pro Cezavu

- projednání výsledku kontroly zabezpečení požární ochrany v obci; zásahová jednotka SDH je zřízena, dobře vybavena a je doložena smlouvami a doklady

32. zasedání dne 30. 5. 2005

- Hlavním bodem jednání bylo zabezpečení sečení travních ploch v obci. Doposud používaná sekačka je neopravitelná.
- Obec poskytne Zemědělskému družstvu účelovou půjčku na zakoupení sekačky.

33. zasedání dne 8. 6. 2005

- schválení záměru odkoupení domu č. 36 (Pekárna p. Teplého) za cenu stanovenou znaleckým posudkem

- Konkurzní komise vybrala a doporučila za vhodnou kandidátku na místo ředitele ZŠ Žatčany paní Mgr. Moniku Opavskou z Brna.
- schválení OZV 2/2005 – zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastní větší počet osob
- schválení rozpočtových opatření č. 6
- schválení smlouvy o půjčce ZD Žatčany na nákup stroje pro sečení travních porostů v obci
- Do obecní knihovny bude ve III. čtvrtletí nainstalován internet. Zastupitelstvo obce schválilo nákup nutného technického vybavení.
- Obnova vybavení kuchyně v MŠ z nerezů byla zahájena. Práce spojené se změnou vybavení budou provedeny během prázdnin.
- schváleno uzavření smlouvy s Městskou knihovnou v Kuřimi na poskytování knihovnických služeb a seminářů

Ing. Oldřich Zapoměl, starosta obce

Krátce z obce

Výměna občanských a řidičských průkazů

Znovu upozorňujeme občany, že dne 31. prosince 2005 končí platnost všech občanských průkazů vydaných do 31. 12. 1994. Jedná se tedy i o občanské průkazy typu knížka s vyznačenou platností „bez omezení“ nebo „platnost prodloužena bez omezení, dále o občanské průkazy typu karta, ve kterých je rovněž vyznačena doba platnosti „bez omezení“. Žádost o vydání občanského průkazu je třeba vzhledem k výrobním lhůtám podat nejpozději do 30. listopadu 2005 na OÚ Těšany nebo na MěÚ Židlochovice (pondělí, středa 8 -17 hod.).

Podle nařízení vlády bude výměna OP dále probíhat v těchto etapách:

občanské průkazy vydané do 31. 12. 1996 přestávají platit 31. 12. 2006,

občanské průkazy vydané do 31. 12. 1998 přestávají platit 31. 12. 2007,

občanské průkazy vydané do 31. 12. 2003 přestávají platit 31. 12. 2008.

Žádost o nový občanský průkaz se musí podat vždy do 30. listopadu příslušného roku.

Podle nařízení vlády z května letošního roku platí také nové lhůty pro výměnu řidičských průkazů. Jejich výměna bude probíhat ve třech etapách. Všechny řidičské průkazy vydané od 1. 7. 1964 do 31. 12. 1993 budou muset být vyměněny za nové nejpozději do 31. 12. 2007. Řidičské průkazy z období od 1. 1. 1994 do 31. 12. 2000 budou jejich držitelé povinni vyměnit nejpozději do 31. 12. 2010. Nejnovější řidičské průkazy vydané od 1. 1. 2001 do 30. 4. 2004 si jejich držitelé budou povinni vyměnit za nové nejpozději do 31. 12. 2013.

Žádost o nový ŘP se podává na odboru dopravy MěÚ Židlochovice (pondělí, středa 8 – 17 hod.). Od září budou pracovníci odboru dopravy opět vyřizovat žádosti i na OÚ v Těšanech (1x za měsíc), termín bude vždy oznámen v KT a místním rozhlase. K žádosti musíte předložit 1 fotografii, řidičský průkaz a občanský průkaz.

Jana Jašová

Změna jízdního řádu ČSAD

V tomto čísle Obecního zpravodaje je vložen výpis autobusových linek, které zajišťují dopravu osob ze Žatčan do různých směrů, platný od 1. 7. 2005. Sestavené jízdní řády bývají obvykle předmětem diskusí a kritik od cestujících, proto uvádíme následující vysvětlení.

Obec není přímým účastníkem tvorby jízdních řádů. Jako vždy, tak i nyní obec obdržela k vyvěšení vypracovaný jízdní řád od dopravce pár dní před jeho platností. Urgovali jsme v tomto novém jízdním řádu dlouhou nedostupnost občanů z Brna po poledni v období prázdnin.

Jízdní řády sestavuje přepravce. Při jejich tvorbě se řídí především ekonomikou provozu, kterou udává počet osob cestujících jednotlivými spoji. Protože je autobusová doprava všeobecně ztrátová, odbor dopravy Jihomoravského krajského úřadu poskytuje dotace na jednotlivé spoje a linky. Jihomoravský krajský úřad je tedy spoluúčastníkem sestavování jízdních řádů. Výše dotace, kterou autobusoví přepravci od JMK každoročně dostávají, činí několik desítek milionů korun. Proto má JMK právo oprávněné připomínky do jízdních řádů prosadit.

Další úprava jízdních řádů bude v prosinci 2005. Včas dané připomínky k provedení potřebných změn se budeme snažit přes JMK – odbor dopravy uplatnit. Vaše podněty potřebujeme mít k dispozici nejpozději do poloviny října.

Ing. Oldřich Zapoměl, starosta obce

Ohlédnutí za posledními měsíci v naší mateřské škole

Naše mateřská škola v posledních měsících uplynulého školního roku pořádala nebo se zúčastnila těchto akcí:

Březen:

- vítání jara – příprava na velikonoční svátky, kreslení kraslic, výroba přáníček, přání k velikonočním v místním obchodě, obecním úřadě, základní škole

Duben:

- představení v Mateřské škole v Těšanech „Dvě barevné pohádky“
- zápis dětí do naší MŠ, pozvání všech žatčanských dětí na pohádku manželů Trnkových „Jak zvířátka uzdravila studánku“
- pokračování v dalších lekcích plavání v krytém bazénu Blučina
- účast družstva čtyř děvčat na soutěžích v gymnastice v Brně - Pisárkách
- společné fotografování dětí

Květen

- hudebně pohybový program ke svátku matek v orlovně, účast při oslavách odhalení Památníku obětem válek na žatčanském náměstí – pouštění barevných balónků
- Mateřská škola Těšany – vystoupení „Tetiny na cestách“
- návštěva v ZŠ Žatčany na „Ledových pohádkách“
- v naší mateřské škole byla na čtyřtýdenní praxi studentka ze SPgŠ z Přerova
- žatčanské hody – účast dětí na programu společně se staršími kamarády

Červen

- školní výlet – cesta za indiány; dopolední program – povídání o životě indiánů, jejich zvycích a kultuře v Kojátkách u Bučovic
- Vyvrcholením konce školního roku byla týdenní Škola v přírodě v Borovině, Podhradí nad Dyjí. Děti zde poznávaly nejen krásné lesnaté okolí, ale také každý den plnily úkoly vedoucí k nalezení pokladů. Všechny děti byly samostatné, statečné a odvážné, protože vydržely celý týden bez slziček. Zato setkání s rodiči bylo velmi radostné.
- odvoz starého papíru
- Poslední pondělí ve školním roce se na naší zahradě konal „Námořnický den“. Hudební odpoledne provázeli manželé Trnkovi. Děti v námořnickém oblečení se loučily se školou a těšily na prázdniny.
- Pak už zbývalo jen rozdat vysvědčení, diplomy, knížky na památku, a popřát dětem hodně sluníčka a budoucím prvňáčkům úspěchy ve škole.

Ivana Cábová, učitelka MŠ

Na škole v přírodě

Foto: Ivana Cábová

Střídání stráží

Ctím zásadu, že pouze člověk milující a plně prožívající přítomnost je předpokladem pro budoucnost jakou bychom si přáli. V tomto smyslu mohu říci i za mladou kolegyni, učitelku Lenku Hotařovou, s níž s koncem letošního školního roku opouštíme žatčanskou školičku, že tu zanecháváme kus srdíčka. Paní Lenka Hotařová odchází splnit nejkrásnější povinnost ženy, očekává narození miminka. Jak mi prozradila, vyšetření ultrazvukem ukázalo: splnilo se její horoucí přání, má to být vytoužená holčička. Sama jsem se našla v řádcích z knihy Miloše Zemana „Jak jsem se mylil v politice“: rovněž zahajují prázdniny, či dovolenou, které jednou skončí až smrtí. Věřím ale, že každý z nás má v sobě zasutou strunu, která se může plně rozeznít teprve tehdy, pomine-li vnější tlak, spadne-li z něj tíha každodenních povinností. A já se už „třepu“, dá-li mi zdraví, jak se budu snažit vždy něco hezkého prožívat a na ještě něco hezčího se těšit, věnovat se více druhým. V tom je pro mne mj. smysl podzimu.

V každém případě bychom však obě těmito řádky rády poděkovaly především Obecnímu úřadu, zejména panu starostovi, rodičům školáků a v neposledním případě našim bývalým žákům za to, že jsme v Žatčanech prožily kus života, na který se nezapomíná. Nenadsazují když píší, že tak všestrannou podporu obce má málokterá škola, o solidních mezilidských vztazích nemluvě. Ještě jednou, díky.

Domnívám se však také, že naše nástupkyně mají na co navazovat. Škola je dostatečně vybavena učebními pomůckami. No řekněte sami, ve které velké „základce“ mají například v každé třídě televizor a video s výukovými kazetami. V současnosti jsou již také školním majetkem tři dětské a jeden „učitelský“ počítač. Je již jen na mistrovství pedagogů a vhodném výběrů programů, které napomáhají zefektivnit jak procvičování učiva, tak i rozšířit žákovy vědomosti a dovednosti. Školní družinu zdobí nejen nové prostory a netradiční výrobky dětí, ale zejména promyšlený a tvůrčí přístup k žákům jejich vychovatelky.

Školství prožívá doslova revoluční dobu. Letos byl přijat nový školský zákon a zákon o pedagogických pracovnících, který přináší mnoho nového jak v organizaci výchovně vzdělávacího procesu, tak v jeho obsahu. Příkladně, zkvalitnit je rozhodnuto především jazykovou výukou. Děti se mají již na základní škole pokud možno co nejlépe seznámit se dvěma světovými jazyky, začít s výukou angličtiny se předpokládá, po zvážení *té, které školy*, co nejdříve. Když píší po zvážení *té, které školy*, předeseílám tím další podstatnou změnu, neboli novinu. Každá škola si má nejpozději do dvou let rozpracovat celostátně schválený Rámcový vzdělávací program, ozkoušený již mnoha tzv. pilotními školami, do Školského vzdělávacího programu a podle něho učit. Velice zhruba řečeno - rozhodnout individuálně o obsahu a způsobu výuky na jednotlivém vzdělávacím zařízení. To jistě uznáte je nejen mimořádně zodpovědnou, ale i nelehkou záležitostí. Vezmete-li v úvahu, že od chvíle, kdy se školy staly tzv. právními subjekty, má ředitel na bedrech ještě nemálo starostí o jejich ekonomický chod, bezpečný provoz atd., dáte mi asi za pravdu, že pedagogům, zejména na malých školách, zase není tak co závidět.

V této souvislosti přejeme nástupkyním hodně sil, ono tolik potřebné horoucí a statečné srdce. Vnitřně jsme přesvědčeny, že žatčanská škola bude neustále naší pýchou, neboť ač jsme obě z Brna, dvojtřídku v Žatčanech zůstane navždy naší součástí.

Dr. Danuše Šklíbová,
ředitelka školy

Rozloučení s naším duchovním správcem

V těchto dnech se loučíme s duchovním správcem naší farnosti s P. Miroslavem Dibelkou. Položila jsem mu tyto otázky:

Čeho si nejvíce ceníte ve vztahu mezi lidmi?

Ve vztahu mezi lidmi si nejvíce cením slušnosti a obětavosti. Samozřejmě láska k lidem i k přírodě, ta ční nade vším, ale ona je jakýmsi souhrnem všech dobrých vlastností. Také považuji za důležitou vlastní odvahu k uskutečňování dobrých věcí a potom též nebýt zapěklý, ufnukaný a notorický reptal, který nadává na všechno a na všechny. Mít optimistický pohled na život, protože dobro bude odměněno – to je křesťanský postoj. A k němu se hlásím.

Co podle Vás postrádá dnešní společnost?

Mě nejvíce v dnešní společnosti chybí smysl pro spravedlnost. Bohužel o tento smysl pro spravedlnost mnozí přišli v období nacismu a především komunistické diktatury. Ve jménu boje proti třídnímu nepříteli se konala strašná bezpráví na slušných lidech – a to se svým způsobem v mysli mnohých přeneslo i do dnešní doby. Doběhnout, přelstít druhého, dobrat se k majetku za každou cenu, a nebo jej nevydat i když mi nepatří, obrat druhé lidi o peníze „v mezích zákona“, to je vyložená specializace některých vykutálených čechů. Lidé zapomněli na to, že mají duši a pyšně přezírají duchovní hodnoty. To se však obrací proti člověku. Na závěr: „Boží mlýny melou pomalu, ale jistě“.

Děkuji za rozhovor. Dovoluji si jménem čtenářů Obecního zpravodaje poděkovat Vám za obětavost a lásku, se kterou jste se ujal vedení naší farnosti a popřát Vám hodně sil a optimismu do Vaší pastýřské činnosti v dalším působišti.

připravila Marie Jurečková

P. Miroslav Dibelka se narodil 29. 9. 1956 ve Frýdku-Místku jako poslední z šesti chlapců. Vysvěcen na kněze byl 25. 6. 1983 v Olomouci. V naší farnosti působí od srpna 2002. Jeho příštím působištěm bude Fryšták (okres Zlín).

Foto: Libor Jaroš

Kulturní a společenské akce

Odhalení Památníku obětem válek

Ve dnech 7. a 8. 5. 2005 jsme si připomněli 60. výročí od konce 2. světové války. Při této příležitosti byl v naší obci slavnostně odhalen Památník obětem válek od akademického sochaře Jiřího Sobotky. Je koncipován tak, že se jedná o památník obětem všech válek, které přes naše území prošly nebo se dotkly našich obyvatel. K 60. výročí osvobození naší obce byla vydána také brožurka Vzpomínky na válku, kterou připravil kronikář obce pan Josef Sedláček. Zastupitelstvo obce děkuje všem, kteří se na přípravě a organizaci této slavnosti podíleli.

Mgr. Karla Jarošová

Odhalení Památníku obětem válek doprovázela v hudebním žánru z konce 2. světové války jazzová kapela Mojžíra Bárta. Nechyběli také vojáci v dobových uniformách. Na snímku nahoře vojáci z napoleonských válek, na snímku vlevo ruský voják.

Foto: Libor Jaroš

XIII. ročník soutěžního odpoledne „Pochod do Starého lesa“

V sobotu 30. dubna 2005 se uskutečnil v Žatčanech už po třinácté oblíbený pochod do Starého lesa. Zúčastnilo se jej 103 dětí ve věku od 4 do 14 let z Jednot Sokola v Žatčanech, v Újezdě u Brna a Měnině. Poněvadž se v Telnici a Sokolnicích následující den konaly jiné akce, telnické a sokolnické děti letos na našem pochodu chyběly.

Trasa pochodu byla v letošním roce téměř dvojnásobně dlouhá, a proto jsme všichni obdivovali zejména děti z MŠ, které ji celou prošly tam i zpět. Cestou soutěžící plnili řadu nelehkých sportovních disciplín a soutěží. Za odměnu na ně v cíli čekal zapálený táborák, u kterého si každý závodník upekl špekáček. Program u táboráku byl navíc zpestřen vystoupením modelářského kroužku ALKA ze Žatčan a ukázkou akce místního Sboru dobrovolných hasičů, kteří dětem předvedli požární techniku včetně požárního vozu. A protože bylo krásně a svítilo sluníčko, vychutnaly si naše děti i příjemnou vodní spršku, které se nemohly nabažit. Na závěr, po opékání a ukončení programu, byly vyhlášeny nejlepší jednoty a nejlepší jednotlivci a úplně všichni nakonec dostali sladkou odměnu.

Za to, že se tento pochod vydařil, jistě patří poděkování zejména organizátorům, rozhodčím, důchodkyním, modelářům a hasičům, kteří každoročně svojí účastí tuto akci pro děti zajišťují.

Eva Stiborová

Ohlédnutí za letošními hody

Letošní hody se vydařily. Počasí nám přálo, taneční program se zvládl bez chyb a nové žatčanské kroje se líbily. Na sobotní večerní předhodové zábavě hrála skupina Modul z Těšan, návštěva zejména z řad mládeže byla hojná. Celou hodovou neděli hrála výborná krojovaná kapela Dambořanka. Za doprovodu místní krojované lidové muziky předvedly děti taneční pásmo z Brněnska. Žatčanští stárci v počtu 12 párů zatančili Moravskou besedu. Zábava pokračovala na návsi do nočních hodin.

V pondělí patří hodové právo ženáčům. Jejich bujará zábava sice začala na návsi, ale bouřka všechny zahнала do orlovný. Ale když se do sálu přemístila i kapela Slimáci z Blučiny, zábava pokračovala ve stejné míře jako venku. Ke zpestření večera přispěli mladí stárci předvedením Moravské besedy trochu naruby, kdy mládenci tančili na postech dívek a naopak. Až na malou lapálii s pondělním počasím byla spokojenost s letošními hody všeobecná.

Vladimíra Sedláčková

Ze sportu

Volejbalový turnaj o pohár starosty obce

V neděli 26. června se uskutečnil na sportovním hřišti další ročník turnaje ve volejbale o pohár starosty obce. Na startovní čáru se postavila tato družstva: Ženy, Chlapci, Orel a Zastupitelstvo obce. Nutno podotknout, že sestavy družstev se měnily a průběžně

doplňovaly o čerstvé posily z řad kolemjdoucích. Černý kuň soutěže, loňský vítěz – družstvo chlapců, letos nestačil na družstvo zastupitelů obce, kteří hráli vyrovnaně bez ztráty setu. Překvapila vynikající hra družstva Orla. Ambiciózní hráči prohráli pouze s vítězem soutěže. Ženy naplnily rčení – není důležité vyhrát, ale zúčastnit se. I když nás náhlý déšť zahnal pod střechu ke kabinám, celý turnaj se dohrál do konce za klidného počasí. Všichni soutěžící byli odměněni hodnotnými cenami, které byly na místě zkonsumovány. Hlavní účel turnaje byl splněn: zasportovat si a pobavit se.

- Výsledky soutěže:
1. Zastupitelstvo obce
 2. Orel
 3. Chlapci
 4. Ženy

Vladimíra Sedláčková

Z historie

Bitva u Slavkova 2. 12. 1805

(ze školní kroniky - 1. část)

Koncem roku si připomeneme 200. výročí slavné bitvy u Slavkova. Přetiskujeme doslovný popis bitvy vztahující se k Žatčanům, jak ji ve školní kronice zaznamenal ředitel Obecné školy v Žatčanech Gabriel Richter. Narodil se v roce 1862 ve Strávkách, na naší škole učil v letech 1891 až 1903. Nemohl být tedy očitým svědkem. Události týkající se přímo Žatčan, např. drancování vojsk, pozorování bitvy z věže kostela nebo návštěva bojiště po skončení bitvy, čerpal z vyprávění občanů. Jeho barvitě popisování útrap a zážitků z bitvy se dostalo koncem minulého století i na stránky celostátního tisku.

Dnes otiskujeme v širších souvislostech přípravy na bitvu. Příště v 2. části uvedeme, jak rozhodující bitvu vojsk prožívali naši občané.

Josef Sedláček, kronikář obce

R. 1805 vypukla válka mezi Francií a Rakouskem. Kniha tato není určena k tomu, aby se příčinami politickými spojenců, při těchto pro naši vlast tak důležitých tažení, zabývala, ani aby rozličné vojenské operace tehdejších velkých bitvy u Slavkova a jiných bojů rozebírala, to budiž dějepiscům Evropy a naší drahé vlasti ponecháno. V těchto listech budiž o oněch velikých událostech jen potud zmínka učiněna, pokud ony zdejšího okolí a Začan samy se dotýkají, aby našim potomkům hrozné dny, které Žatčanská a Třebomyslická obec s jejími obyvateli zažily a nevyhlíděné neštěstí vpádu nepřátelského v památce zůstalo na důkaz, jak neocenitelným štěstím jest, když nám Prozřetelnost Boží svatý pokoj a nerušitelné držení našich statků dopřává.

Rusko spojilo se s Rakouskem proti Francii. V září táhla armáda ruská Moravou proti Francii pod velením generála Kutuzova, aby pak postup byl urychlen, bylo mužstvo na selských vozích od místa k místu dopravováno. Tažení to trvalo nepřetržitě až do konce října. Vojska rakouská byla již země rakouské opustila a na hranicích francouzských se spojila.

Brzy došla zvěst, že vojska francouzská pod císařem Napoleonem města Ulmu dobyla a do zemí císařských vtrhla. Nepřítel pronikl hned až k Vídni a Vídeňané nechtíce

město své vydati hrůzám obléhání, vzdali se - tak vjížděl zpupný nepřítel bez jediné rány dělové do císařského města. Armády pak naše a ruská couvaly do Moravy k Brnu. Francouzové vnikli do Moravy za našimi v patách. Dne 17. listopadu jeli rakouští s císařskou vojenskou pokladnou Měním a tam, jakož i ve zdejších obcích, přenocovali.

Dne 18. t. m. táhl celý armádní sbor rakouský v síle 30 000 mužů pod velením podmaršálka Kienmayera Měním a zadní jeho voj v Měnině, Začanech a Telnici přenocoval. Tato noc byla počátkem našich útrap. Ježto domy a stodoly nemohly vojsko pojmouti, rozložilo se toto na ulici a zaníceno více 100 ohňů u samých stavení, takže tmavá noc v jasný den se proměnila. Byl to pohled okouzlující, ale strašný. Měnin zdál se jakoby celý byl v ohni. Blučinské a Křepické vinohrady, návrší u Pratce, jakož i roviny okolní zdály se státi v jenom plameni, celá obloha plála jasně červeně. Již této noci pozbyli obyvatelé z největší části svého dříví, slámy, plotů, vrat a dveří, což na udržování ohňů obráceno bylo. Po celou noc nebylo slyšeti než praskot vrat, dveří, plotů a podobně, a nářek úzkostlivých obyvatelů.

Dne 19. t. m. odtáhli Rakušané k Jiříkovcím, ponechavše asi 20 husarů jako hlídku, kteří se tu až do 3. hodiny odpolední zdrželi, pak ale když pojednou silnice od Němčic počala modrati se vojskem a lesknouti se zbraní, rychle Měnin opustili a armádu k Jiříkovcím následovali. Hrůza nevýslovná, úzkost a zmatek úplný zmocnily se nás, když jsme viděli poslední rakouské vojíny za Telnici mizeti a hned na to dusot, řinkot zbraní a surové válečné písně Francouzů k našim uším dolehly. Zlekaní obyvatelé, kteří ještě nikdy nepřítel nebyli viděli, pobíhali rukama lomíce, sem i tam. Mnozí zdejší obyvatelé hleděli se před nepřítelem ukrýti, mnozí dali se směrem k Otnicím a Lovčičkám, aby takto útekem se zachránili; než někteří odvážnější zůstali v obci přece. Měninští obyvatelé vyšli v úzkosti nepřátelům vstříc, aby se jejich velkomyslnosti doporučili; což ovšem zdálo se, že prospělo, než jen na krátkou dobu. Mezitím táhly Francouzové bez zastávky od Měnína k Telnici. Než jak nepřátelé na panské pole u telnických hranic přišli, zastavili najednou, postavili pušky do pyramid a valili se v zástupech do Telnice, Měnína, Začan a Třebomyslic, vrazili zde do domů a loupili co jen do rukou přišlo; potraviny, šatstvo, postele, ba i nábytek jako: stoly, židle, postele a podobné bylo bráno a na udržování ohňů použito. Tyto násilnosti trvaly po celou noc. Nebylo než viděti přicházející a odcházející nepřátele s kořistí.

Dne 20. t. m. odtáhli Francouzové směrem ku Slavkovu. Tento a další tři dny nebylo viděti nic jiného, než vojsko nepřátelské táhnouti od Měnína k Telnici.

Dne 24. t. m. vrátil se celý pluk Francouzů od Slavkova do Začan a Měnína a zůstal tu až do 29. Co ubozí obyvatelé za těch 5 dní přetrpěti museli, není možno vypsat. Sami všech životních prostředků zbaveni jsouce, měli přece zástupy ty potravinami, pící a vším nač pomysleti opatřovati, jinak ustavičně vyhrožováno smrtí a vypálením. Velikým štěstím ještě bylo, že rybník zdejší, který svou hojností ryb proslul, zásoboval nepřátele. Den co den bylo několik krav poraženo, a již byli na rozpacích, kde pro budoucí den krávy a potraviny žádané opatřiti; tu v noci z 29. na 30. t. m. znenadání počal bubeník tlouci na buben a v pěti minutách celý pluk zmizel.

Však pokoj nebyl dlouho, neboť pluk asi za hodinu se vrátil a svá místa opět zaujal. Po půl hodině nastal nový hluk a dle zmatku a živého hovoru důstojníků bylo patrné, že nastává něco důležitého. Vojáci spěšně skládali své věci do toreb a bledí dávali obyvatelům na srozuměnou, že „Rus jde“. Nato rychle opustili Začany. Ke třetí pak hodině ráno přijelo více škadron francouzských husarů, prý až z Kyjova, kdež od Rusů zapuzeni byli a až sem bez oddechu jeli. Tito však ihned odjeli do Měnína.

Den 30. listopadu byl od příchodu nepřítel první, kdy jsme jakéhos ulevení užítí mohli, pokud to ovšem v našich tak smutných poměrech možno bylo. Večer překvapilo nás znenadání několik rakouských dragounů, jež provázelo několik ruských kozáků. Hned zapomněli jsme na vše trápení a úzkosti, jakmile jsme bílou uniformu našich shlédli a svou

mateřštinu, jíž nás důstojník oslovil, zaslechli, doufaliť jsme, že budeme již od nepřátel osvobozeni. Však mužstvo odeválalo opět, když se byl velitel na vzdálenost a sílu nepřítele bedlivě vyptal, o níž ale my jen málo sděliti jsme mu mohli. Po 4. hodině večer octlo se totéž oddělení za začanským mlýnem v seči s francouzskými předními strážemi, při čemž urputně a dlouho do noci harcováno bylo. V Měnině bylo velení našich jezdců jasně slyšeti.

Dne 1. prosince byl úplný klid a nebylo viděti ani jediného muže, jak francouzského, tak našeho. Než byl to klid, jaký obyčejně strašnou bouří předchází. Toho dne jsme byli opět po dlouhé přestávce v chrámu Páně shromážděni. O jak zbožné byly tehdy naše modlitby. Měliť jsme za to, že všechny válečné svízele jsme již přestáli, než nejhorší teprve přijíti mělo.

U Hranečnického potoka

Foto: Libor Jaroš

Obecní zpravodaj – vydává Zastupitelstvo obce Žatčany.
Náklad 280 ks. Řídí redakční rada. Výtisk je neprodejný. Tisk povolen MK ČR E 12700.
Příspěvky a inzeráty můžete odevzdávat na obecním úřadě, e-mail: obec.zatcany@oasanet.cz
Grafická úprava Marie Jurečková. Neprošlo jazykovou úpravou.